

леності та впевненості у собі. По-третє, традиційні методи навчання розділяють навчальні дисципліни, а в діловій грі зміст суміжних навчальних дисциплін поєднується так, як він використовується у професійній діяльності.

Висновок. Вивчення та впровадження досвіду розвинених країн світу допоможе Україні активізувати проведення економічних реформ і реально перейти на інноваційний шлях розвитку, а проведення ділових ігор допоможе студентам зануритися у спеціально створену атмосферу спілкування, дозволить виконувати різноманітні ролі, допоможе розкрити потенціал комунікативних здібностей, навчить приймати рішення, сприяє рефлексивному аналізу власної комунікативної діяльності.

Література

1. Иноземцев В.Л. Глобализация и неравенство: что – причина, что – следствие? // Россия в глобальной политике. - 2003. – Том 1. - №1. – с. 159
2. Пригожин А.И. Нововведения: стимулы и перспективы. - М.: Политиздат, 1998.
3. Формування інноваційної культури в українських університетах: практ. посіб. / За ред. Н. Я. Качмар-Кос. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012.
4. В.А. Швандар Управление инвестиционными проектами: учебное пособие для вузов / В.А. Швандар, А.И. Базилевич. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.
5. А.М. Илышев Учёт и анализ инновационной и инвестиционной деятельности организации: учебное пособие / А.М. Илышев, Н.Н. Илышева, И.Н. Воропанова. – М.: КНОРУС, 2005. – 240 с.
6. П.С. Гейзлер Управление проектами: практич. пособие / П.С. Гейзлер, О.В. Завьялова; под ред. П.С. Гейзлера. – Минск: Книжный дом; Мисанта, 2005. – 288 с.
7. Святоцький О. Кити, які роблять державу високорозвиненою (розвиток інтелектуального потенціалу, інноваційної моделі, моделі економічного зростання / О. Святоцький // Урядовий кур'єр . – 2001. – 16 трав. (№84). – С.14.

Зубарев С.В., Ніколаєнко С.С., Моїсєєва Ю.Ю.

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ: РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ

В сучасних умовах глобалізації ринків інновації та інноваційний розвиток є рушійною силою, що спроможна забезпечити економічну незалежність України.

Регіони займають важливе місце у сфері інноваційної діяльності. З одного боку, вони повинні виконувати значну частину роботи з реалізації державної інноваційної політики, а з іншого – саме регіональний рівень влади дуже зацікавлений у впровадженні інноваційних технологій у виробництво та соціальну сферу [4].

Питання ефективного управління інноваційними процесами у регіоні, що відіграє важливу роль у забезпеченні підвищення рівня розвитку регіональних економік для росту національної економіки в цілому, сьогодні є дуже важливими

Науково обґрунтовані теоретико-методологічні аспекти, пов'язані з управлінням інноваційним розвитком регіону, висвітлені в наукових працях І.О. Дегтярьова [3], В.П. Соловйов [4], Л.В. Синиця [6], С.В. Казмірчук [5] та інших. Не можна вважати, що саме ця тематика повністю вивчена і повністю вирішена. Вона потребує подальшого вивчення, оскільки в ній мало уваги приділяється виявленню проблем інноваційно-технологічного розвитку регіонів.

Якість управління інноваційними процесами є найважливішим на сьогоднішній день фактором конкурентоспроможності економіки кожного регіону. Однак розвиток інноваційної діяльності в різних областях регіону є вкрай нерівномірним. Це, перш за все, пояснюється тим, що рівень розвитку інноваційної інфраструктури в кожному регіоні є різним. Виробництво відірвано від науки, що не дозволяє ефективно використовувати науковий і науково-технічний потенціал регіону.

Інноваційний шлях розвитку регіону потребує зацікавленості не тільки господарюючих суб'єктів, а й органів влади, бо це та діяльність, яка відбувається лише за умови створення певних сприятливих умов, серед яких:

- ефективне регуляторне середовище;
- якісне інформаційне забезпечення інноваційної діяльності;
- наявність та активне функціонування об'єктів інноваційної інфраструктури;
- мотиваційні інструменти щодо активізації інноваційних процесів;
- належний захист інтелектуальної власності та ін.

Найбільш сприятливим є варіант, коли регіон самостійно визначає інструменти, які можуть забезпечити його інноваційний розвиток. Водночас завжди будуть мати місце ресурсні обмеження і доведеться обирати інструменти, найбільш адекватні щодо регіональної ситуації та визначених пріоритетів.

Однією з важливих передумов інноваційного розвитку регіонів України є ефективне наукове забезпечення цього процесу. Забезпечення гармонійного поєднання розвиненості наукового потенціалу з іншими елементами територіального господарського комплексу являє собою необхідну передумову для успішного соціально-економічного та культурного розвитку регіону.

Незважаючи на тривалий економічний спад 90-х років, Україна зуміла зберегти досить потужний науковий і науково-технічний потенціал, який складає основну базу інноваційного розвитку. Проте динаміка цього розвитку залишається нестабільною. Кількість інноваційно-активних промислових підприємств, що у 2000 році перевищувала 1,7 тис., так і не змогла досягнути цього рівня. Частка таких підприємств за останній період постійно зменшувалася і лише в 2007 р. відновилася її зростаюча динаміка, у 2008 р. питома вага підприємств, що займалися інноваціями у цілому по Україні знову зменшилася до 13,0 % проти 14,2 % у 2007 р. [5]

За результатами комплексної оцінки інноваційного розвитку за методикою, розробленою Є.В. Хановою, Донецька область має середній рівень розвитку інноваційної діяльності. Оцінка проводилася за показниками фінансування інноваційної діяльності, матеріально-технічної бази, інноваційної діяльності підприємств [2].

Джерела фінансування інноваційної діяльності у Донецькій області у 2010 р. становили: власні кошти підприємств – 770696,8 тис. грн.; кошти державного бюджету – 14314,1 тис. грн.; інші джерела – 1132 тис. грн.; іноземних інвестицій на потреби інноваційного оновлення залучено не було [7].

Незважаючи на зростання кількості реалізованої інноваційної продукції за останні роки все ж слід вказати на наявність гальмуючих факторів розвитку інноваційної сфери Донецького регіону. До таких факторів треба віднести відсутність взаємодії між наукою та виробництвом та недосконалі механізми, що забезпечують комерціалізацію розробок.

Багато винаходів не знаходять практичного використання по причині «заморожування» їх ще на проектній стадії [2].

Одним із найважливіших факторів розвитку інноваційної діяльності регіону є науковий потенціал. Динаміка дослідницького потенціалу за регіональними науковими центрами НАН і МОН України упродовж 1995-2009 рр. засвідчує, що вони на даний час не виконують функцію накопичення запасу людського капіталу. Показник наукового потенціалу (дослідників на 10000 осіб економічно активного населення, осіб) Донецької області має тенденцію до зменшення з 43,3 осіб у 1995 році до 27 осіб у 2009 році. Але слід відмітити, що Донецька область входить до шістьох регіонів України, які у своїй сукупності концентрують приблизно 40% дослідників від їхньої загальної кількості [1].

Отже, інноваційний сектор Донецького регіону незважаючи на відносно високі показники у порівнянні з іншими областями країни, характеризується наявністю таких проблем як:

1. низький рівень використання нових технологій;
2. недостатнє фінансування інноваційних розробок;
3. відносно низький рівень конкурентоспроможності продукції та інвестиційної привабливості промислових підприємств.

Враховуючи те, що кожному регіону властиві певні особливості, які визначають його інноваційний потенціал, виникає потреба в розробці регіональних програм інноваційного розвитку.

Що стосується Донецького регіону, то розроблена програма науково-технічного розвитку Донецької області до 2020 року направлена на формування наукоємних виробничих процесів, впровадження ресурсозберігаючих та екологічно чистих технологій, створення нової системи управління розвитком виробничих сил регіону за інноваційною моделлю розвитку економіки.

Таким чином, основою для формування інноваційної інфраструктури Донецької області, високий рівень розвитку якої надасть можливість залучення інвесторів, є стимулювання діяльності промислових підприємств з метою підвищення рівня розвитку їх інноваційно-маркетингового потенціалу та сприяння

діяльності інноваційним підприємствам, що здійснюють дослідження та розробки самостійно, та які мають у своєму складі дослідницькі підрозділи.. Більшої уваги слід приділити регіональним науковим центрам Донецького регіону з точки зору їхніх можливостей накопичення запасу людського капіталу а також формуванню інноваційних промислових кластерів.

Література

1. Головатюк В.М. Науковий потенціал як стратегічний фактор конкурентоспроможності національної економіки/ В.М.Головатюк // Проблемы и перспективы инновационного развития экономики: материалы XVI международной научно-практической конференции, Алушта, 10 – 15 сентября 2012г. / Национальная академия наук Украины, Центр исследований научно-технического потенциала и истории науки им. Г.М.Доброва НАН Украины, Творческий союз НИО Крыма. – Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2012. – 505 с.
2. Даниліна Н.В. Інноваційний розвиток Донецького регіону: проблеми та перспективи/ Регіональний збірник наукових праць з економіки «ПРОМЕТЕЙ» - 2011. - № 1.
3. Дегтярьова І. О. Інструменти інноваційного розвитку регіону: зарубіжний та вітчизняний досвід застосування / І. О. Дегтярьова // Державне управління: теорія та практика: електрон. наук. фах. вид. – 2010. – № 1.
4. Інноваційний розвиток регіонів: питання теорії та практики: Монографія / Соловійов В.П., Кореняко Г.І., Головатюк В.М. – К.: Фенікс, 2008. – 224 с.
5. Казмірчук С. Інноваційний розвиток регіону: наявний потенціал, проблеми та перспективи /С.Казмірчук // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 1(26).
6. Синиця Л.В. Способи моделювання розвитку інноваційних регіональних систем / Л.В. Синиця/ Теоретичні та прикладні питання економіки. Випуск 23. – Київ – 2010.
7. Статистичний щорічник України за 2010рік / За редакцією О.Г. Осауленка. – Київ: ТОВ «Август Трейд»- 2011.

Зубенко Ю.Д.

СИСТЕМНЫЕ ОСНОВЫ И ПРИКЛАДНАЯ ИХ РЕАЛИЗАЦИЯ

1. Системные основы.

На настоящее время “...теорию систем отличает... недостаточная системность, заключающаяся главным образом в отсутствии достаточно строгих формулировок целей и задач исследования, областей их применения и, главное, в отсутствии четких выводов, следующих из так называемых системных исследований” [1]. “Понятийная структура есть не что иное, как теория данной области знания” [2].

Понятие системы. В области системного анализа оперируют десятками понятий, большинство из которых не имеет однозначного определения. Извест-